

Genopretning med social slagside

Af Peter Højgaard Pedersen, sekretariatsleder ved Lilleskolerne

Uligheden øges og forældrenes mulighed for at vælge netop den skole, de mener er bedst for deres barn og deres familie forringes, hvis regeringen kommer igennem med sin aftale med Dansk Folkeparti om at skære i tilskuddet til lilleskoler, privatskoler og friskoler.

Aftalen lægger nemlig op til, at den hidtidige økonomiske balance mellem folkeskolen og de frie grundskoler – herunder lilleskolerne – skal forskydes, således at de frie grundskoler stilles ringere end hidtil. Balancen, der har fungeret forbilledligt i mere end 15 år, går ud på at de frie grundskolers tilskud er direkte afhængig af gennemsnitsudgiften pr. elev i folkeskolen.

Siden 1995 har koblingsprocenten mellem folkeskolen og de frie grundskoler ligget konstant på 75%. Nu vil regeringen sætte koblingsprocenten ned til 71%. Balancen forskydes dermed drastisk. Men hvad er hensigten? Hvad er formålet på længere sigt? Det siger aftalen ikke noget om. Ingen har endnu overblik over konsekvenserne, men det er politikerne i Folketinget, der i sidste ende bærer ansvaret.

I Lilleskolerne, som er en skoleforening for 54 frie grundskoler med flere end 8.000 elever, er vi stærkt optaget af konsekvenserne. Lilleskolerne ønsker at bidrage til udviklingen af grundskolen, og vi tror på, at muligheden for at vælge mellem en bred palet af skoler er en stor styrke og et vigtigt kendetegn for et oplyst, demokratisk Danmark.

Staten har et direkte skolemæssigt ansvar for godt 14% af eleverne i den undervisningspligtige alder – nemlig alle dem, der går i en fri grundskole. De hører – i modsætning til eleverne i folkeskolen – ikke under kommunerne. Det er derfor op til politikerne i Folketinget at beslutte, hvilke vilkår de frie grundskoler skal have både med hensyn til skolernes indhold og økonomi. Nu vil regeringspartierne i samarbejde med Dansk Folkeparti gennemføre en planløs og uigenomtænkt ændring af de økonomiske vilkår.

Regeringen vil desuden fjerne befordringstilskuddet og dermed fratage økonomisk svage familier muligheden for at vælge en fri grundskole, som stemmer med deres overbevisning. Besparelserne er et udtryk for, at regeringen nedprioriterer de frie grundskoler i forhold til folkeskolen, og aftalen tvinger forældrene til at betale mere for børnenes skolegang og transport, hvilket selvfølgelig har en social slagside.

I Lilleskolerne mener vi, at de frie grundskoler har et samfundsansvar og en forpligtelse til at kunne rumme en mangfoldighed af elever. Eleverne på vore medlemsskoler kommer fra familier og hjem, der i høj grad ligner gennemsnitsfamilierne i det område, skolen ligger. Forældrene har truffet et valg om, hvad de finder bedst for deres børn. Netop det frie valg for borgerne er en udviklingstendens, regeringspartierne har understøttet ivrigt de seneste 15-20 år.

Nu vil regeringen – uden klart mål og tydelig hensigt – forskyde balancen på grundskoleområdet, på en måde der helt sikkert har social slagside. Er det fordi man, som en minister kom for skade at sige for nogle år siden, rent faktisk er ude på at øge uligheden i samfundet?

Regeringen vil have en skole i verdensklasse, men når det kommer til den del af grundskolen, som staten har et direkte økonomisk ansvar for, så vil et forringet tilskud øge den sociale ulighed og indskrænke forældrenes valgmuligheder. Hvad skal vi lære af det?

Forældrene på Danmarks 500 frie grundskoler forventer, at folketingspolitikkerne melder klart ud, når de skal tage stilling til de frie skolers tilskud. I den forbindelse skal man huske, at forældrene udover at være skatteydere og borgere også af egen lomme bidrager til, at samfundets udgifter til børnenes skolegang er væsentlig mindre, end hvis de valgte folkeskolen. Faktisk sparer de frie grundskoler samfundet for 1,5-2 mia. kr. om året, hvilket kun er muligt, fordi lilleskolerne og andre frie grundskoler drives i en tæt dialog mellem forældre og skole. Det er ikke fair, hvis den mulighed skal forringes – endda med social slagside.

Fakta om Lilleskolerne:

- Skoleforeningen har 54 frie grundskoler som medlemmer, fordelt på 35 kommuner.
- Skolerne har i alt 8.040 elever.
- Næsten alle skoler har en skolefritidsordning, flertallet af skoler har overbygning og tilbyder folkeskolens afgangsprøver.
- Den største skole er Byens Skole i Valby med 353 elever, den mindste skole er Skolen.com på Djursland med 18 elever.
- Den ældste skole er Den Lille Skole fra 1949, den yngste skole er Skolen.com fra 2009.
- Værdier og holdninger er grundlaget for skolernes tilgang til børn, undervisning, læring, dannelse, forældresamarbejde, skoleforståelse, demokrati, medarbejdere og ledelsesforståelse.

Yderligere oplysninger kan findes på

- www.lilleskolerne.dk eller
- hos sekretariatsleder Peter Højgaard Pedersen, tlf. 3330 7920 eller mobil 4054 9766 eller mail peter@lilleskolerne.dk eller
- Lilleskolernes formand, Søren Erhard Hansen, tlf. 2173 9120